

1-800 5/11
GENERALITAT DE CATALUNYA
DEPARTAMENT DE CULTURA

NORMES GENERALS
DE TREBALL ESCOLAR
A LES ESCOLES D'ENSENYAMENT PRIMARI

DIARI OFICIAL del 15 de setembre del 1938

GENERALITAT DE CATALUNYA
DEPARTAMENT DE CULTURA

NORMES GENERALS
DE TREBALL ESCOLAR
A LES ESCOLES D'ENSENYAMENT PRIMARI

DIARI OFICIAL del 15 de setembre del 1938

R. 1166

IMPRESA CASA D'ASSISTÈNCIA PRESIDENT MACIÀ : MONTALEGRE, 5 : BARCELONA

ORDRE

Lliurades al Departament de Cultura pel Consell de l'Escola Nova Unificada les Normes generals de treball escolar, elaborades per la Ponència d'Ensenyament Primari del Consell, amb l'objecte que puguin servir d'orientació per a l'obra pedagògica de les Escoles de la Generalitat, i estimant-les adequades a la finalitat susdita,

He resolt :

Són aprovades les Normes generals de treball escolar de les Escoles d'Ensenyament Primari de la Generalitat de Catalunya, formulades pel Consell de l'Escola Nova Unificada, que es publiquen com a anex a la present Ordre, amb l'objecte que puguin servir de norma i orientació als Mestres i Delegats d'Ensenyament en el compliment de llur funció.

Barcelona, 12 de setembre del 1938.

El Conseller de Cultura,
CARLES PI I SUNYER

NORMES GENERALS DE TREBALL ESCOLAR

Amb l'objecte que l'obra escolar de les Escoles d'Ensenyament Primari de la Generalitat de Catalunya vagi adquirint un sentit i una orientació d'aspecte essencialment pedagògic, i mentre es confeccionen el Pla general d'ensenyaments i els programes o qüestionaris de les diverses activitats educatives, el Departament de Cultura fa públiques les següents normes didàctiques provisionals, les quals hauran d'ésser tingudes en compte pels Mestres en llurs activitats escolars.

Els Delegats d'Ensenyament de la Generalitat, en llurs visites a les escoles i en les reunions amb els Mestres, procuraran glossar i ampliar aquestes reduïdes normes didàctiques i vetllaran perquè s'hi adaptin en el possible les activitats escolars.

Grups d'infants en els primers anys de l'Escola Primària

Cal donar primordial interès al desenvolupament del llenguatge del nen. En les primeres edats escolars, sobretot, aquest serà el motiu docent fonamental que ens guii.

Cal que el nen aprengui a expressar-se; cal descobrir en tota la seva espontaneïtat la riquesa expressiva dels infants; la riquesa verbal reduïda, imperfecta, però pròpia de l'infant, no de l'adult. Aquesta ha d'ésser la base en

la qual el Mestre ha de recolzar-se i és l'autèntic llenguatge que tendirà a desenvolupar.

Exercicis: Conversa sobre coses i fets de la pròpia vida dels infants.

Tot tema clàssic escolar, formal, ha d'ésser exclòs d'aquesta conversa. Als petits els interessen les coses de llur pròpia vida i la vida que els volta. Aquest ha d'ésser el motiu de les converses i diàlegs. Res de frases artificioses, construïdes per adults; l'expressió infantil absolutament sincera.

Aquestes frases sinceres hauran d'ésser la base, el punt de partida per a procurar l'ensenyament d'escriure i de llegir.

Exercicis: Ensenyament de llegir (hom recomana de practicar aquest ensenyament pel procediment global). Escriure aquestes mateixes frases en paper sense pauta en caràcters grans, per a fixar les formes de les lletres amb llapis i amb plomes de les anomenades de punta convexa procurant que, fonamentalment, l'escriptura es faci lentament.

Exercicis: Narracions de contes pels Mestres i els infants.

El Mestre tindrà exquisida cura en la narració dels contes.

Exercicis: L'expressió per mitjà del dibuix lliure. L'expressió per mitjà del dibuix, sobre els temes de conversa i els temes dels contes.

Recitació de poemes purs de tipus infantil. Senzilles cançons populars (em-

prades com a mitjà d'expressió, i sense referir-se a l'educació musical, la metodologia de la qual correspon al Professor especialitzat).

Exercicis: Comptar. Comptar llevors, trocets de fusta, etc. Sumar i restar unitats. Construir fitxes de càlcul amb senzilles operacions que hauran d'ésser resoltes individualment per cada infant, el qual disposarà d'una capsula de llevors, trocets de fusta, bales, etc. Agrupar aquests elements en formes que desvetllin la imaginació del nen. Dibuixar-los.

Per a la creació de formes, l'infant utilitzarà l'argila o la plastilina.

Càlcul mental amb unitats i desenes.

Extreure de l'observació i del medi i de la vida que volta l'escola, motius per a exercicis de càlcul procurant relacionar el càlcul amb qüestions veritables i viscudes. Les qüestions a resoldre han d'ésser molt senzilles, operant només amb unitats i desenes. S'han d'excloure les operacions amb dades desmesurades. Amb la resolució de les qüestions senzilles s'iniciarà el raonament del càlcul escrit.

Observació i reflexió davant les coses, els accidents, els fenòmens del medi que volta l'escola; concretar amb llur nom les coses, els animals, els vegetals, etc.

Aquesta observació del medi ha d'ésser insistent i curiosa i com a base i font de les activitats escolars, més o menys teòriques. Res de coneixements fraccionats en assignatures; només noció global del medi com a base i concentració de tots els coneixements.

Narracions de llegendes i biografies d'homes notables.

Realitzacions manuals, activitats constructives a la classe i al jardí de l'escola.

Jocs lliures amb la presència i fins amb la intervenció del Mestre.

Grups d'edats intermitges

Exercicis: Converses sobre temes i fets observats o viscuts.

El Mestre haurà de concedir més valor a l'expressió de temes reals, viscuts, interessants, que als temes formals de la cultura escolar clàssica; és exercitant-se en l'expressió, en l'exteriorització de motius íntimament sentits, relacionats amb les peripècies del viure quotidià, com es posen en joc els més àgils, naturals i sincers recursos del llenguatge.

L'assoliment de l'expressió sincera i original del pensament continua essent el problema primordial.

Exercicis: Senzilles redaccions lliures (sense tema proposat).

No proposar temes de redacció. Sobreestimar als de més originalitat, els que manifestin una més personal i sentida versió de múltiples pensaments i accions de la vida dels infants; les amistats, els jocs, les entremaliadures, el treball, la vida a la casa, els somnis, etc. Breus tendències per l'estil.

Exercicis de llenguatge a base de les dificultats i incorreccions trobades a les redaccions més suggestives. En intentar donar una forma correcta a la redacció escrita, a la pissarra, amb la intervenció de tota la classe, iniciar el coneixement de les úniques nocions gramaticals que puguin servir d'auxili per a operar sobre les dificultats d'aquests trossos de llenguatge sentit, i indubtablement adequat: Vocabulari, famílies de mots, flexions, concordances, conjugacions, distinció dels elements principals de l'oració.

Exercicis: Il·lustració de les redaccions per mitjà del dibuix d'expressió.

Exercicis: Dictar molt lentament algunes de les redaccions. Els nens escriuran en paper sense pauta, en plomes de punta grossa, amb molta lentitud; cada infant corregirà el seu es-

crit en fer la correcció col·lectiva. Cada infant va dient en veu alta una paraula del dictat indicant les seves dificultats ortogràfiques. Els altres corregeixen. En la correcció s'ha d'emprar gairebé tant de temps com sempre en escriure'l.

Lectura de les redaccions pròpies.

Lectura de llibres de narracions senzilles. El mestre invitarà el nen, sempre que sigui possible, a fer el resum oral del que ha llegit.

Exercicis : Recitació de breus composicions poètiques.

Cançons populars.

Exercicis : Càlcul mental (unitats, desenes i centenes).

Estudi de les mesures del sistema mètric decimal, partint de l'operació; mesurar la realitat, utilitzant el metre, la balança, el litre, etc.

Càlcul escrit amb números concrets de mesures del sistema mètric decimal.

S'ha de partir de qüestions o de problemes a resoldre amb números enters, fraccions ordinàries i decimals; fer intervenir només unitats, centenes, milers, dècimes, centèsimes i senzilles fraccions ordinàries.

L'elemental teoria aritmètica i el raonament del càlcul escrit s'hauran de fer paral·lelament a les necessitats que ofereix la resolució dels problemes.

S'ha d'advertir que no tots els problemes aritmètics, tenen relació amb l'aspecte comercial de compres, vendes, beneficis, interès, etc. Fent sorgir els problemes d'altres fets naturals i culturals s'evitarà la generalitzada polarització en aquell sentit de les qüestions aritmètiques escolars.

Estudi elemental de les formes geomètriques, partint dels cossos o bé de la construcció de plànols senzills: aula, escola, jardí, etc. Derivar-ne el coneixement dels elements geomètrics i tractar no tan sols de la nomenclatura, sinó del

que és essencial, la mesura elemental de línies, angles, algunes superfícies i volums.

Estudi del medi geogràfic i històric de l'escola, de la barriada, del terme municipal, de la comarca. Relacionar-ho amb nocions generals de la geografia. Paisatge del terme municipal, orografia, hidrografia, vegetació, comunicacions, indústries, etc. del terme municipal o de la comarca. Nocions generals sobre orientació, climes, població, cultius, produccions, etc. Documents i referències verbals, sobre fets històrics relacionats amb el poble i la comarca. Aplicació dels mateixos temes relacionada amb Catalunya, Espanya, Europa i el món en general.

S'ha de procurar eliminar dels ensenyaments geogràfics i històrics, com en els altres ensenyaments, el memorisme i la subjecció a les lliçons i textos escrits. Partir del dibuix i de la interpretació de plànols senzills del poble, del terme municipal, etc. Proveir la natural curiositat de l'infant amb fotografies, projeccions, lectures, documents, mapes, etc., que donin la idea més exacta de les èpoques i dels països més o menys llunyans.

S'aconsella instal·lar a l'escola senzills aparells que permetin a l'infant fer permanents i acurades observacions meteorològiques.

Comparació entre la vida de l'home primitiu i la civilització actual i breu visió de les diverses etapes històriques. No la història de reis i batalles, sinó la història de l'esforç humà en les distintes èpoques i països per a dominar la naturalesa i construir la civilització: Història de la navegació, del vehicle, de l'habitaclle, de l'enllumenat, del vestit, del treball, dels instruments de llaurar, del llibre, etc.

Observació d'éssers naturals i reflexió sobre fenòmens del món físic, senzilles

experiències amb els mitjans de què es disposi a la classe i amb els aparells rudimentaris que puguin construir els infants a classe o al taller de l'escola. Observació d'animals i plantes. Experiments sobre respiració, circulació, nutrició, creixement, etc.

Experiments sobre forces, moviments, fenòmens de la temperatura, la llum, l'electricitat, la composició i descomposició de substàncies, etc.

Els passeigs i excursions són un perfecte mitjà de l'observació dels éssers naturals, així com les realitzacions tenen llur autèntica adaptació en preparar experiments per a indústries, causes de fenòmens.

Reflexió sobre relacions de la vida social: la família, el Municipi, la vida en comú, les associacions, el treball, la cooperació, etc.

Jocs lliures i organitzats.

Grups de les darreres edats de l'Escola Primària

Exercicis: Redaccions lliures, exercicis de llenguatge, a partir de les correccions col·lectives per tal de donar forma definitiva a les redaccions més adients.

En aquestes edats, els infants i llurs redaccions expressen temes d'assumptes i continguts més abstractes. En ells apareixen pensaments i estimacions de tipus crític personal. Això proporcionarà al Mestre un preciós camí per arribar al coneixement íntim, profund dels seus alumnes. El comentari d'aquestes redaccions proporcionarà una apreciable quantitat d'observacions i de reflexions sobre judicis de valors humans, cívics i morals.

La senzilla i breu teoria gramatical que ha d'ésser objecte d'ensenyament ha de sorgir íntimament lligada — con-

tinuant la norma del cicle anterior — a la correcció del llenguatge parlat i escrit: descobrir lleis generals i normes de formació de frases i oracions, conjugacions, derivació de paraules, funció de les paraules determinades i determinants, etc., però fugir de definicions, anàlisis minuciosos, nomenclatures complicades, gairebé sempre capricioses.

La gramàtica a l'escola mai no ha d'ésser objecte a part i deslligat dels exercicis de llenguatge.

Exercicis: Lectura lliure i lectura col·lectiva amb resums orals del que s'ha llegit.

És necessari que a cada classe hi hagi una col·lecció de llibres de lectura ben seleccionats.

Exercicis: Crítica escrita del llibre llegit. Conferències donades a la classe pels infants a llurs companys sobre temes elegits i preparats per ells mateixos. Recitats de composicions poètiques i cançons populars.

Exercicis: Problemes sobre unitats del sistema mètric decimal.

La resolució de problemes implica enfrontar-se amb dificultats que s'han de vèncer per mitjà del càlcul escrit. Aquest serà el moment de cercar i mostrar el procediment operatori en el raonament acurat, gairebé minuciós, del qual està compresa l'elemental teoria aritmètica que l'infant ha de tenir a l'escola primària.

El Mestre procurarà iniciar i prosseguir el procediment gràfic en la resolució de problemes: construcció de gràfiques, ús del paper milimetrat, etc.

Exercicis: Problemes sobre construccions geomètriques; àrees, volums, interpretació de plànols. La geografia de Catalunya i d'Espanya. Regions naturals. Nocions de cada una de les àrees continentals. Interpretació de mapes i cartes meteorològiques, etc.

És aconsellable d'establir la corres-

pondència interescolar nacional i internacional, lligam de l'aprenentatge geogràfic, el qual ha de tendir a destacar l'aspecte humà sobre el merament descriptiu.

Nocions de l'evolució de la humanitat en les distintes èpoques i l'evolució dels vincles socials, el treball, els costums, els descobriments, l'art, el progrés, etc.

La lluita dels pobles per la llibertat en les èpoques moderna i contemporània. La Constitució espanyola, Estatut de Catalunya. La guerra actual; la seva significació ideològica i com a guerra d'independència.

S'ha d'assignar més valor a la recerca de documents, fotografies, lectures, etcètera, per tal de construir una visió històrica original que a l'aprenentatge de lliçons d'una història d'interpretació ja feta, sense perdre's però, en un fraccionament excessiu que negligiria la síntesi dels grans processos històrics.

Senzilles experiències físico-químiques. Estudi d'algunes substàncies: l'aire, l'aigua, l'hidrogen, l'oxigen, el sofre, el carbó, alguns metalls, la calç, etcètera. Aquests ensenyaments, es dirigiran sobretot a desenvolupar en el nen el procés de la inducció de causes i efectes dels fenòmens naturals.

Els infants amb mitjans, per molt humils que siguin, hauran de preparar amb el Mestre els senzills artificis de les experiències.

Quan totes les escoles tinguin llur taller iniciat, les condicions de l'aprenentatge seran òptimes.

Els fenòmens i les funcions de la vida animal i vegetal. Estudi experimental d'alguns animals i d'algunes plantes. Excursions. Els grans Grups d'animals i plantes.

Identificació de minerals en excursions i visites a Museus.

L'agricultura a la comarca. Cultius. Exercicis sobre selecció de llevors. Anàlisis de terra, adobs i altres factors del cultiu agrícola.

A les escoles de medi rural l'ambient dels fets i els temes agrícoles han de constituir la més gran preocupació i fins el nucli de concentració dels treballs escolars.

Convé que a les escoles de nens més grans hi hagi, encara que modesta, una ben seleccionada Biblioteca de treball a disposició sempre dels escolars.

Jocs lliures organitzats.

Barcelona, 12 de setembre del 1938.

Aprovat:

El Conseller de Cultura,
CARLES PI I SUNYER

RF-4-48